

Izhaja dnevno
vsaki
Torek
Sredo
Četrtek
in
Petek.

Issued Daily
every
Tuesday
Wednesday
Thursday
and
Friday.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLISKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE PODP. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 33.

CHICAGO, ILL., SREDA, 27. FEBRUARJA — WEDNESDAY, FEBRUARY, 27, 1924.

LETO (Vol.) X.

Oljnega škandala še ni konec.

PREISKAVA BO TRAJALA ŠE NAJMANJ TEDEN DNI.
— SE MNOGO UMazanIH STVARI BO ODKRITI.
— DAUGHTERTY SE BO Z NOVA PRIJELO.

Washington. — V kongresu je včeraj zavladovalo novo presenečenje, ko so preiskovalci oljnega škandala odvezali novo vrečo polno temeljitih dokazov proti raznim grafičarjem, ki so v umazano oljno afero zapleteni.

Pred senatsko zbornico je bil včeraj pozvan predsednika Coolidge osebni tajnik, kjer je moral izpovedati, kaj je bil namen njegovega obiska v Palm Beachu, ko se je tam kaj istočasno nahajal tajnik za notranje zadeve Mr. Fall. Predsedovatelj tajnik Bascom Slemph je izpovedal, da je govoril z Fallom glede oljne afe, in da ga je naprosil, da mu izpove resnico o celi zadevi. Tudi ga je potem prosil, da naj pred preiskovalno komisijo natančno vse izpove. Vsebinsko resnice pa ni še izpovedal. V teh vprašanjih itak svetli žarki, ki bodo pri nadaljnji obravnavi še bolj ožarili oljni škandal, tako da se bo marsikaj videlo, kar se še doslej ni pri tej razpravi.

Tudi bankirji so prišli z svojimi dokazi na dan glede posojila sto tisoč dolarjev tajniku Fallu po Ed. McLeanu. Bilance čekovnih računov se ujemajo po dokazih.

Senator Borah je imel včeraj daljše posvetovanje s predsednikom Coolidgeom glede podanih sugestij v Borahovem govoru pred zbornico v senatu. Zdi se, da Coolidge išče kompromisa z senatorjem Borahom, da bi opustil zahtevo po rezignaciji od Daughertya.

V oljni škandal je najbrže zapletenih še več oseb, ki jih bo preiskava prej ali slej potegnila na dan. Nobeno razočaranje ne bo, če bomo zagledali v tem škandalu še zelo markantne osebe, ki jezdi po raznih krmilih.

Ludendorff pred sodiščem.

Berlin. — Bivši nemški vojaški general Ludendorff se nahaja pred nemškim sodiščem. Obravnava se je pričela včeraj in se bo nadaljevala več dni. Ludendorff je obdolžen zadnje bavarske revolucije in se za več drugih pregreškov se bo moral zagovarjati pred sodiščem.

Uporniki v Mehiki zopet tepeni.

Tampico. — Vladne čete so poglone upornike iz važnih gorskih postojank, iz takozvanih "smrtnih ovinkov," s tem so se približali oljnemu mestu Tuxpam, ki je jako važno železniško križišče. Boj za gorske postojanke je trajal nad sedem ur.

Trocky formira novo revolucijo v Rusiji.

London. — Iz Rige se poroča, da Trocky zbira nekomuniste za proti komunistično revolucijo v Rusiji. V kratkem bo prišel z veliko ofenzivo proti Moskvi, pravi poročilo.

JUNAŠKA ŽENA UBILA DVA ČRNOROKARJA.

Črnorokarji so zahtevali, da mora njen mož zapustiti svoj dom. — Dva sta našla smrt, eden je ušel.

Cleveland, O. — Med Italijani črnorokarstvo še vedno živi. Kadarkoli vzamejo kate-rega na piko, ga pismo obveste po svojih tozadevnih običajih in mu predlože zahteve. Tako so prišli zadnji četrtek trije Italijani črnorokarji v stanovanje Mrs. Anelli, ki predložili zahtevo, v kateri so zahtevali gotovo svoto denarja od njenega očeta, dalje, da njen soprog mora zapustiti mesto, in da dva stanovalca, ki jih je imela na hrani morata zapustiti njen dom. Ako se to ne zgodi do nedelje, so zastrašili ženo Mrs. Anelli, da se povrnejo in bodo te zahteve osebno izvedli.

Prišla je nedelja in zagledala je žena potikati se dotične može okrog vogala na ulici. Mrs. Anelli je hitro zaprla vrata, svoje stariše poslala v gornje nadstropje, zabarikadiral je dobro tudi vse okna, sama pa se oborožila z nabasanim samokresom. Tudi otroke je spravila v gornje prostore višjega nadstropja. Z njo je ostala le njena 17-letna sestra. Ugasnila je vse luči in kmalu so se približali črnorokarji in začeli trkati na vrata. Kmalu pade zatem strel skozi okno in zatem še več. Pogumna žena ustrelila trikrat skozi zaprta vrata, kjer je slišala trkanje. Streljanje odzunaj je ponehalo in začela je stokanje ranjencev. Nato je prihitela policija, ki je našla dva Italijana v krvi ležeča. Odvedli so jih v bolnišnico, kjer sta kmalu umrla. Tretji črnorokar pa je pobegnil brez sledu.

Žene policija ni aretirala, ampak še pohvalila za junaki nastop proti črnorokarski zalegi.

Farmarsko vprašanje zopet pred kongresom.

Washington. — Farmarsko vprašanje se nahaja zopet pred kongresom. Za izboljšanje cest se je določilo posebne svote. Glede posojilnega sistema, o katerem se je že v jeseni lanskega leta razpravljalo se še ni določilo ničesar definitivnega. Farmarski zastopniki zahtevajo odločno rešitev tega vprašanja, da bodo vedeli farmarji pri čem da so glede vednih obljubovanj, ki se jim jih dela v kongresu in senatu.

Trije irski jetniki utekli.

Belfast. — Trije irski republikanski jetniki so utekli si noči iz tukajšnje kaznilnice v Dundalku. Zaprti so bili od izgrezov, ki so se dogajali na Irskem med republikanci in oblastmi proste države.

RAZNE VESTI.

Washington. — V davčni predlogi bo dodanih še več popravkov, predno bo predložena v končno odobritev obeh zbornic. Vprašanje je še, če jo ne bo Coolidge vetiral. V tem slučaju bi težko dobila potrebno večino, ki bi nadkrala prezidentovo moč.

Washington. — Dvajset newyorških demokratskih kongresnikov je vložilo oster protest proti Johnsonovi omejevalni naseljeniški predlogi. Predlogo obsojajo v protestu kot nepravilno in do kraja bedasto. V predlogi omenjajo, da predloga ovira dohod najbolj delavnim narodom, ki so veliko pripomogli do našega silnega industrijskega razmaha.

Indianapolis, Ind. — Zadeva guvernerja države Indiana McCraya se nahaja zopet pred porotnim sodiščem. McCraya se dolži, da je kršil bančna pravila, in da se je posluževal pošte za sleparske namene. Obdolžitve se ni objavilo v javnosti radi gotovih vzrokov do zadnjih dni.

New Orleans, La. — V nedeljo popoldne so neznani roparji oropali tukajšno Trianon gledališče premikajočih se slik. Blagajničarki so odvzeli svoto \$2.200. Policija je bila obveščena, a mnogo prepozno in roparjev ni mogla zaslediti.

Etna, Pa. — Požar je vpepelil tukaj včeraj stanovanjsko hišo, v kateri so stanovali tri družine. Štirje možje so zgoreli v ognju in nekaj gasilcev se je pozneje močno opeklo.

Milwaukee, Wis. — V tukajšnjem predmestju Wauwatosa je zadel vlak na progi Chicago, Milwaukee & St. Paul v vozeči avtomobil. Pri nesreči sta zgubila dva potnika svoje življenje.

Stavely, Ala. — V tem mestu je zbruhnil včeraj velik požar, ki še vedno divja. Najlepši del mesta je upepeljen. Materialna škoda bo velikanška.

San Antonio, Tex. — Tukaj je umrl te dni sedemdeset letni kongresnik James L. Slayden 14. kongresnega okrožja v Texasu. V kongresu je zastopal imenovani okraj od leta 1896.

Martinez, Cal. — Mrs. Ida Joseph je pri poizkusu, da reši svoje otroke iz goreče hiše padla v ogenj in zgorela. Ogenj so zanetili otroci, katere je pustila same doma.

Quincy, Ill. — Nenavaden slučaj je v našem mestu zateval od 29-letne Mrs. Martin, da je postala stara mati. Njena hčerka, ki se je možila že z dvanaajstimi leti je porodila dete. Sama pa se je poročila, ko je bila stara 15 let.

Hammond, Ind. — Tukaj je padla na ledenih stopnicah Mrs. Edith Miller tako nesrečno, da se je nevarno prerezala stegno, nakar je iz krvavela, predno je dospela na lice mesta zdravniška pomoč.

V mestu Honolulu na Filipinih groze sladkorni delavci s stavko. Pričakuje se, da bo vmes posegla vlada, kar bo položaj le še bolj poslabšalo.

FRANCOSKI KATOLIČANI POZVANI NA VOLIŠČA.

Francoski kardinali, nadškofje in škofi so izdali apel na vernike za akcijo v volilni borbi.

Pariz. — Na Francoskem so bili katoličani po revoluciji takorekoč tihi državljani. V politične afe se niso utikali, dasi so bili po gotovih krajih v večini. Liberalci in framazoni so kraljevali vsepovsod. V javno življenje se je zaneslo največje nemoralnosti. Strašni rezultati se pojavljajo. Najstrašnejši med njimi je padanje rojstev in še več drugega. Kaj bo s Francijo če bo šlo tako v dobrem pol stoletju. Tega se zavedajo cerkveni predstojniki, ki so vse to gledali dolga leta s solznimi očmi, a kaj so hoteli? Framazonska politična moč je triumfirala, dokler ni zastrupila celega naroda in ga zafučkala v popolni nemoralni prepadi.

Strašne so te posledice. Duhovščina vidi, da je vse zapisano hudiču, le skrajni napori, če se posrečijo, znajo deželo še rešiti polagoma popolnega propada in iz satanovih krempljev. Zato so te dni razposlali vsem župnikom cerkveni višji predstojniki apele, naj katoličani gredo zopet na volišča, naj skušajo izvoliti na odgovorna mesta pri prihodnjih narodnih volitvah zanesljive dobre moze, ki bodo delovali za povzdigo morale med narodom.

Edino krepke nastop katoličanov zna zanesti počasi nazaj med narode krščanske principe in na njih začeti zidati na novo krščansko moralno življenje. Druge pomoči ni, to priznavajo že celo framazonski pristaši v veliki meri. Tako je bilo še vedno, kar spridijo sovražniki krščanstva, to mora potem krščanstvo popravljati.

Španija se mogoče umakne iz Moroka.

Madrid. — Španija se nahaja pred jako težkim problemom glede svojih kolonij v Afriki. S Francijo še dosedaj ni prišla do soglasja glede razmejitve gotovih zon v severni Afriki. Gotovi politikarji prerokujejo, da ima Španija v Afriki samo dve poti, ki sta: ali Afriko zapustiti, ali pa razširiti svojo politično moč v afriškem teritoriju. Zadnja bo v nasprotstvu s Francijo, in če se je bo Španija poslužila zna priti do zapletljajev med obema državama.

Nemčija lahko plača svoje obveznosti.

Pariz. — Ameriški ekonomski ekspert general Dawes je te dni v svoji izjavi izpovedal, da je Nemčija v stanju plačevati svoje obveznosti, za vojno odškodnino. Ob enem Dawes tudi odobruje francoski nastop v Ruhru Pravi, da bi se sploh ne dalo ničesar storiti ako bi Francija ne zasedla Poruhrja.

Iz Jugoslavije.

GONJA SLOVENSKE LIBERALCEV PROTI SV. OČETU. RAZNOTERE DROBNE NOVICE.

Proti sv. Očetu.

Slovenske svobodomiselnostne časopisje že dalje časa, zlasti pa odkar je podaril Pašič Reko Italijanom, besno napada Sv. Stolicu zaradi preganjanja slovenskih in hrvatskih duhovnikov in vernikov. Framazonsko časopisje očita sv. Stolicu pristranost, češ, da tudi ona podpira raznarodovanje našega slovenskega in hrv. ljudstva v Primorju in na Goriškem in da niti ne protestira proti nasilnemu postopanju laških civilnih oblasti napram našim rojakom. Liberalno časopisje vedoma laže samo zato, da more udariti po katoličanih. Liberalni pisarji prav tako dobro vedo, da se je papež že ponovno zavzel za naše rojake in preganjanje duhovnikov. Vemo pa popolnoma zanesljivo, da Sv. stolica ni bila vselej obveščena o položaju, v katerem se nahaja slov. in hrv. duhovništvo in verniki. Med tiste, ki so v prvi vrsti dolžni, da obveščajo Sv. stolico in da posredujejo za naše rojake, spada gotovo poslanik naše države pri Vatikanu. Ta bi bil lahko svojo diplomatsko intervencijo (državniški posredovanjem) pri Vatikanu lahko olajšal položaj Sv. stolice napram laški vladi. Toda mi nismo ne slišali, ne čitali, da bi bil poslanik naše države v tem pogledu sploh kaj podvzel pri Vatikanu. Tudi nismo slišali, da bi bilo framazonsko časopisje kdaj pozvalo našo vladu, da v tem oziru kaj naroči svojemu vatikanskemu poslaniku. Nagibi, ki vodijo slovensko in drugo jugoslovansko framazonsko časopisje, da napada Sv. stolico, izvirajo zgolj iz mrznje do katolicizma.

Tisti, kateri zahtevajo od Vatikana, da izzove spopad z laško vladu zaradi njenega postopanja z našimi rojaki, naj se spomnijo tudi na to, ali je naša vlada sploh kaj storila, da se obvaruje naše ljudstvo pred laškim nasilstvom v tistem delu Dalmacije, katerega je držala Italija več let zasedenega. Tukaj pa je treba priznati, da je bil položaj belgrajske vlade neprimerno lažji, ker je bilo to ozemlje naše in bi se vsa ta nasilja zamogla spraviti pred mednarodni zbor (Društvo narodov). Sploh belgrajska vlada, v kateri sedi cel kup brezvernih ministrov, nikdar ni storila svoje dolžnosti za naše rojake, dočim je Sv. stolica že parkrat povzdignila svoj glas za naše ljudi kljub težkemu položaju, v katerem se nahaja.

Škofovska konferenca

se je vršila v Zagrebu. Došel je tudi minister vere dr. Janič (pravoslavni duhovnik), ki je prisostvoval konferencam, ko se je obravnavalo o pogodbi med sv. stolico in našo državo.

Večala odpravljena.

Izšla je naredba, po kateri se smrtna sodba ne sme več

izvrševati z obešanjem, temveč z ustrelitvijo.

NOVOMEŠKE VESTI.

Dne 22. januarja je bil semenj v Novem mestu, katerega je obiskal tudi Janez Jarc p. d. Učar iz Velikega Lipovca pri Ajdovcu. Domov grede je zaostal za drugimi sejmarji. Drugi dan so ga našli pri poti, seveda vsega premrzrnjenega. Pripeljali so ga v bližnjo hišo, pomotoma ga spravili v gorko sobo, kjer je umrl takoj po prejemu sv. poslednjega olja. Na Kapičevskem marofu se je pri sankanju pripetila te dni učenki trgovske šole Mariji Kokalj velika neizgoda. Ko je drvela z veliko naglico navzdol, se je zadela v sani nekega gimnazijca, ki je vlačil sami na več metrov dolgi vrvi, in si prebila desno nogo do kosti. Prepeljali so jo v bolnišnico. — Umrla je v ženski bolnišnici gospa Zofija Kastelic, roj. Vidic, mati trgovca g. E. Kastelica in klavirske učiteljice Magde Kastelic. Pokopali so jo v Smihelu. — V Kandiji je umrl znani posestnik g. Josip Košiček. Bolehal je že dolgo na grlu. Nameraval se je preseliti v Maribor in je prodal zadnje čase tu vsa svoja krasna posestva, prehitela pa ga je bela žena. Zapusča le ženo.

IZ MARIBORA.

Posestnik in sodar g. Ciringer iz Razvanja se je v ponedeljek 4. t. m. ustrelil v glavo, ker so ga dolžili tatvine. Upajo, da bo ranjenec ostal pri življenju.

Železniška nesreča v Bosni.

Na železniški progi Bijeljina-Rača je v ponedeljek skočil s tira osebni vlak. Strojevodja

(Dalje na 4. strani.)

DENARNE POŠILJATVE

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO itd.

Naša banka ima svoje lastne svote s pošto in zanesljivimi bankami v starih krajih in naše pošiljke so dostavljene prejemnikom na dom ali na sadnje pošto točno in v blagi vrnitvi obdobja.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile včeraj sledeče:

Skupno s poštnino:	
500 — Din.	\$ 7.10
1,000 — Din.	\$ 13.85
2,500 — Din.	\$ 34.50
5,000 — Din.	\$ 68.50
10,000 — Din.	\$ 136.00
100 — Lir.	\$ 5.10
200 — Lir.	\$ 9.85
500 — Lir.	\$ 23.75
1,000 — Lir.	\$ 46.25

Pri pošiljki nad 10,000 Din. in nad 2,000 Lir. posreben popust.

Kar se čini denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepriljubeno, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato s pošiljkami nakupimo po cenah onega dne, ki mi sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SIKER PO POSTI KAKO TUDI NEPOSREDO.

Vse pošiljke naslovite na — SLOVENSKO BANKO

ZAKRAJSEK & CESARK

78 — 9th AVENUE, NEW YORK CITY.

EDINOST

(UNITY)

Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in soboto. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Saturday.

Published by:

Edinost Publishing Company

1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo. Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	\$4.00
"	Za Zedinjene države za pol leta	\$2.00
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$4.75
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$4.00
"	For United States per half year	\$2.00
"	For Chicago, Canada and Europe per year	\$4.75
"	For Chicago, Canada and Europe per half year	\$2.50

Dopisi važnega pomena, ki se jih hoče imeti priročne v gotovi številki, morajo biti doposlani na uredništvo pravočasno in morejo biti prejeti vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

Kadar se preselite sporočite nam takoj vaš NOVI naslov in poleg tega tudi vaš STARI naslov. S tem prihranite nam mnogo dela.

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Nagibi radikalnih socialistov.

Vsako živo bitje se sodi po nagibih, ki jih ima do gotovih stvari. Krvoločna zver ima tak nagib, da pokolje kar vidi. Temu primerno se je vemo ogibati. Roparji in tatovi imajo nagib do tatvine, da gre rado z njimi, kar vidijo. Zato zaklepamo pred njimi, zato imamo močne ključavnice na vratih, zato imamo policijske aparate, da nas čuvajo pred temi.

Kakor posamezno živo bitje, tako imajo pa tudi politične organizacije svoje nagibe, nekatere dobre, nekatere slabe. Krščanstvo n. pr., ki uči že od pamti veka evangelij ljubezni: ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe, ima dober nagib, ker se nagiblje le h dobremu. Imamo pa tudi ravno nasprotno stran krščanstva, t. j. rdeči socializem, ki ljudske mase s svojimi nauki razdvaja. Deli jih v razrede in tu navdušuje za razredni boj, in s tem izrazito pobija načelo krščanstva, ki trdi, da smo vsi ljudje bratje in sestre med seboj.

Rdeči socializem gre pa še stopnjo dalje. V svoji radikalnosti, socializem ne pozna meje med tvojim in mojim. Če imaš ti več, kakor tvoj bližnji, morda radi tega, ker si bolj delaven, bolj varčen, itd. trdi, da to kar imaš ni tvoja last, ampak last vseh, tudi tistih, ki niso zato, kar si ti s trudom skupaj spravili niti z mazincem ganili. Tak je nagib socialističnih radikalcev.

Če bi imeli socialisti poštene nagibe, bi ne imeli teženj, kakoršne imajo. Saj vendar trdijo, da jih je največ na svetu, (drugače sicer ne, kakor v njihovih ustah) in če je to res, zakaj ne ustanove svojih industrij, svojih bank, in drugih sličnih ustanov? Vsak naj žrtvuje na leto par dolarjev, pa bodo imeli v par letih svoje fabrike, svoje banke in sploh vse. S svojo konkurenco bi lahko uničili v par letih vse sedanje industrijalce in bi nadkrilili vse svoje tekmece, ki bi se jim mogli udati na milost in nemilost. Tako bi pokazali, kaj so zmožni narediti pri konstruktivnem delu sami. In vrjemite, da če bi se jim obneslo, da bi se jim ves svet pridružil. To bi radikalni socialisti naredili, ko bi imeli pravični nagib. Ali ga pa imajo? Poglejmo!

Zgodovina vseh socialističnih pojavov nam priča, da socialisti stremijo le po tuji lastnini. Oni hočejo dobiti pod svojo oblast to, kar je že kdo drugi pred njimi skupaj spravil. Kratko, konja nočejo učiti voziti, a vozijo se pa radi z njim, če ga kdo nauči.

Pri konstruktivnih delih, se jih še ni opazilo v zgodovini nikdar. Videli smo jih pa že številokrat se vnesti v že narejeno sedlo, kjer so pa kmalu spridili konja, da je šel rajši nazaj, kot naprej. Na francoskem pred leti in v zadnjem času na Ruskem so neovrgljivi dokazi zato.

Na Ruskem so delali in še delajo poizkuse. Vse so podržavili. Proglasili so vse za skupno last. Največji lenuh, ki ni nikdar za delo prijel, je hodil od kraja pokoncu in se pred lastniki veleindustrij trkal na prsa, češ: sedaj je toliko mojega kot tvojega. Koliko časa so vladala taka nebesa? Kmalu jih je nadomestila neznošna lakota in pomanjkanje. Vse je šlo v "franje." Ljudje niso hoteli delati. Za koga naj delajo? Delavska vlada je začela vporabljati silo. Nad dve sto tisoč vojakov, kakor se je čulo tedaj, se je razpostavilo okoli raznih tovarn in delavnic, ki so s puškami in bajoneti čuvali delavce. To je bila takorekoč prava tlaka. Pa so kaj dosegli s temi eksperimenti? — Pravi nič! Zakaj ne? — Zato ne ker so ubili v delavcih ljubezen do dela. Ta ljubezen pa prihaja samo iz tistega srca, kjer je zavest doma, da dela zase, ali pa krščanska morala, da je človek za svojega bližnjega skrbeti dolžan.

Take zavesti in take morale pa socializem ne da človeku. V to je največji dokaz, kar mi naj čitatelji oprostite, da ga zopet ponovim: milijonski fond. "Gospodje" na Lawndale so imeli poln žakelj denarja in

to vsi pravi socialisti, pa niso uslišali mile prošnje ubogih premogarskih družin, ki so prosili za pomoč, ko so se nahajali na stavki. Ali je treba iskati boljšega dokaza, kako plitva je ljubezen do bližnjega med rdečimi socialisti? Sodite in premislite sami!

Po teh in še več drugih tehtnih dokazih se socialisti vidi v pravi luči. Njih nagib je ta: Vzeti in zagrabiti to, kar je že narejeno. Da bi se sami spravili h konstruktivnemu delu, zato nimajo nagibov, ne volje! Ravno zato, ker socialisti ne poznajo razlike med tvojim in mojim, nastane pravcati kaos, kjerkoli pridejo v premoč, na sedlo. Povsod teče kri v potokih, kajti od tega, kar si človek pridobi s trudom in delom, se nerad poslovi. — Socialisti imajo po vrhu vsega pa še ta nagib, da se polaste radi, kakor sem že prej dokazal, a poslove se od česa pa zelo neradi!

—n.

IZ SLOVENSКИH NASELBIN.

So. Chicago.

V nedeljo 17. febr. je bila pri nas velika slavnost. Very Rev. Dennis John Dunne D. D., bivši nadškofjski kancelar je blagoslovil nove slike v naši cerkvi, ob kateri priliki je imel, kakor že dopoldne pri sv. maši Rev. Kazimir Zakrajšek krasen, v srce segajoči, pohvalni in navduševalni govor. Zvečer je bil pa v Ewing Hall slavnostni banket na čast g. slikarju Mr. John Gosar in njegovi požrtvovalni gospi Rosy, kjer so So. Chicago Mrs. pokazale, kaj vse dobrega znajo pripraviti za želodce došlih gostov. Cerkvene slavnosti in slavnostnega banketa ne bom opisoval, pač bi pa rad napisal par besedi o cerkvi in slikarji.

Zadnji čas smo že večkrat slišali o So. Chicagi, kako se giblje in poživlja. Da se bo pa tako poživela, povzdignila in vzcvetela, tega pa nismo niti sami mislili. Danes je ena najbolj agilnih in cvetočih naselbin, kar jih imamo v Ameriki. Kje je bil vzrok prejšnjemu mrtvilu? Manjkalo ji je požrtvovalne in za lepo in dobro navdušene duše, ki bi znala vdihniti življenje v to farno delo. In ta duša je prišla v osebi Fathra Benvenut Winkler, mašnika franciškankega reda.

Lansko leto junija meseca že župnika slovesno obhajala dvajsetletnico svojega obstanka. Ne bom segal v njeno preteklost, rečem samo, da se je tekom tolikih let marsikaj poverilo. Streha je zamakala, žlebovi in okna so bila za nič itd. Cerkev po svoji notranjosti ni več odgovarjala tistemu smotru, za kar je bila postavljena. Prašna in zakajena, bolj podobna velikanskemu skednju, kakor pa cerkvi, pač ni bila več privlačljiva hiša božja za verna srca Slovencev. Kaj napraviti? G. župnik Rev. Benvenut Winkler se je s cerkvenim odborom odločil, da se cerkev na novo poslika. Zato je bilo treba streho na novo prekriti, okna je z veliko požrtvovalnostjo popravil domači faran Mr. Martin Shifrer, ki se je s svojim štabom splošno odlikoval, kot eden najboljših in najdelavnejših faranov. Tudi žlebove so popravili in prebarvali domači farani. Sedaj je pa prišlo na vrsto slikanje cerkve. Težko delo za tako skromne razmere, a z božjim blagoslovom in požrtvovalnostjo faranov se je zmoglo tudi to. Delo je prevzel za skromno svoto \$4000 edini slovenski umetnik, slikar John Gosar. Pod njegovo in večjih faranov vodstvom so sami farani postavili potrebni oder. Kaj zanimivo jih je bilo gledati, kako se je kakor marljive mravlje gibalo in tekało sem in tje kakih 30 domačinov. Ta je nosil les, oni ga podajal, tretji pribijal in v dveh večerih je bil oder postavljen. Sedaj je prišel na vrsto slikar. Dela samega ne bom opisoval. Slik je večjih

in manjših 29, ki so po večini izdelane na platno. Kakšne pa so? Kaj naj rečem o njih? Ali naj bravcem opišem vsako posebej? Ne! Dam vsakemu samo dober svet. — Pojdi v So. Chicago v cerkev sv. Jurija, pa si jih oglej. Ako sem jaz in stotine drugih, ki so jih občudovali, šel poln navdušenja za tako delo iz cerkve, mislim, da bo redko kdo šel mrzlega srca iz nje. To je naše pristno slovensko, globoko v srce segajoče delo. Ogled si katero sliko koli hočeš, povsod najdeš pravi verski izraz, povsod finosti in natančnosti, ki je ne najdeš pri drugih slikarjih. In ornamentika? Priprosta sicer, enostavna, a vendar tako prikupljiva in naravna, da se ti zdi, da drugače sploh biti ne more. Na kratko, zdi se mi, da je g. Gosar položil v to svoje delo dušo in srce. Bog mu daj zdravje, da bi mogel še veliko takih del izvršiti.

Pa, kaj bi na dolgo in široko hvalil in poviševal. Delo samo hvali mojstra. Pojdi di in pogledaj sam, pa boš videl, da je cerkev sv. Jurija sedaj ena izmed najlepših cerkva, kar jih imamo Slovenci in So. Chicagožani so lahko ponosni na njo.

Pa bo kdo rekel: To je vse lepo, kaj pa stroški? Kako bo pa s temi? Ni mi sicer natančno znano, ker nisem bil v cerkvenem odboru, vendar v tolažbo vsem tistim, ki imajo nepotrebne skrbi, rečem samo, naj si nikar ne belijo glave. Za to so skrbeli že g. župnik s cerkvenim odborom, g. slikar s svojo plemenito soprogo, ki sta darovala največjo in gotovo tudi najlepšo pročelno podobo in pa tisti dobri farani, katerim je v resnici pri srcu procvit in prospeh fare in naselbine. Kako so ti skrbeli za olepšavo cerkve, koliko je bilo tu truda, koliko znoja, koliko nevarnosti, koliko požrtvovalnosti, ako bi hotel vse to opisati, ne bi prišel izlepa do konca.

Da mi pa g. urednik še tega dopisa ne vrže v koš, češ, da je predolg, pravim samo: Bog živi g. župnika Fr. Benvenuta Winkler in njegov cerkveni odbor, g. slikarja in njegovo požrtvovalno soprogo Rosy Gosar in vse, ki so tako nesebično in požrtvovalno delali za lepoto hiše božje in prospeh fare. V slogi je moč. Resničnost tega pregovora se je jasno pokazala tudi v tej naselbini.

Faran.

Chicago, Ill.

Ker se nisem že dolgo oglašil, za to skoro ne vem, kako bi začel. Mislim, da je najboljše da začnem tako le: V Chicagi je veliko tinte a malo pisalcev in poročevalcev za katoliški list Edinost, ki je danes eden izmed najboljših slov. listov v Ameriki. List Edinost ni samo katoliški po jeziku ali imenu, pač po dejanjih. Zato katoliški delavci

Socialna Razmotrivanja

(Konec.)

Kar zadeva še posebej industrijske delavce, smo že rekli, da nekateri mislijo na delavske produktivne zadruge, drugi pa imajo za najverjetnejšo in najboljše obliko bodočnosti takozvane industrijske korporacije, t. j. organizacije delavcev in delodajalcev po posameznih strokah v skupne organizme. Organiziralo naj bi se najprvo vsako posamezno industrijsko podjetje, potem vsa podjetja iste panoge po pokrajinah, končno v osrednji državni industrijski korporaciji. Te korporacije bi bile avtonomne, seveda pod državno kontrolo. Avtonomno bi določevale delovni čas, plačne tarife; uredile splošno zavarovanje za bolezen, starost in onemoglost, za nezgode, za brezposelnost, za vdove in sirote; ustanovljale bi strokovne šole, poučne tečaje, štipendije za delavske sinove za višji študij itd. Zato bi imele skupen sklad, ki bi se zbiral iz doneskov vseh članov in iz naklad na vse izdelke. Vsak delodajalec bi moral biti ob enem strokovno preizkušen. Vogelsang je mislil, da bi bili delavci nazadnje tudi solastniki vseh podjetij. Taka organizacija, pravijo ti sociologi, bi uredila konkurenco, s tem pa zagotovila produkcijo in zavrila krize in brezposelnost. Omogočila bi zdravo rodbinsko življenje, ki ga ovira in razdira najbolj ravno slab za služek in negotovost. Organizirala bi zopet človeško družbo in tako popravila anarhijo, ki jo je povzročil gospodarski liberalizem, obenem pa preprečila tiranijo socializma. (Le Pascal, Le regime corporatif et l'organisation du travail II. 1908; prim. tudi Soc. 565—8.)

13. Ene ideje pa pri vsej tej organizaciji stanov krščanski socialci nikdar ne smejo izgubiti izpred oči, ideje solidarnosti vseh stanov. Ta ideja je bistveno krščanska in eminentno socialna. Cilj v razvoju ne more biti boj, temveč harmonija vseh slojev in vseh interesov, in tako vse socialna blaginja.

14. Krščanski socialci bi torej radi združili in strnili, kar imata dobrega liberalizem (saj je kapitalizem izšel iz

gospodarskega liberalizma in socialno misel socializma. Svoboda je počelo napredka, a ta svoboda ne sme biti razbrzdana, temveč socialno orientirana (legum servi sumus, ut liberi esse possimus, je dejal že Ciceron). Socialnost je počelo socialne blaginje, a ta socialnost ne sme biti diktatura mase.

15. Zastonj je pa ves trud, da bi se kdaj ustalil med tiranijo in anarhijo zares blagobit gospodarski in socialni red, če ne bo zopet prevzela narodov etična pravna ideja. Marx in marksisti se veda tega ne morejo doumeti, saj je Marxu celo beseda "pravičnost" le prazna beseda. (Soc. 297). Drugi socialisti že uvidevajo, da ne bo nove družbe brez novih, boljših ljudi. Govore o etiki, a etika brez religiozne osnove je etika brez moči. Zato drugi vpoštevajo ali zahtevajo že tudi religioznost. "Angleški delavci bolj in bolj spoznavajo, da je kolektivni egoizem največja nevarnost za delavske sloje, zakaj ta egoizem ubija demokratičnega duha, katerega bistvo je: spoštovanje pravice drugega. Angleški delavski voditelj Mr. W. Sanders odkrito priznava, da mora biti vse delavsko gibanje bolj in bolj etično in religiozno." (F. W. Foerster, cit. Soc. 532.) A religioznost ne sme biti nekaj zgolj subjektivnega in samovoljnega. "Nobena gospodarska reforma, je dejal sloviti socialni ekonom W. Roscher, ni mogoča brez etične reforme in nobena etična reforma brez žive religioznosti, a vsa zgolj subjektivna religioznost je za ljudstvo brez moči." (Soc. 529.) Zato le naravnost recimo: Ves trud bo končno zaman, če ne bi krščanski socialci snovali vsega svojega dela na pravno in religiozno podlago — krščanstva. Diktatura kapitalizma ali diktatura proletariata, oboje je nesreča; krivica od zgoraj ali krivica od spodaj, oboje je krivica; načelo mora biti socialna pravičnost, a socialna pravičnost je krščanska pravičnost. Ker hočejo to uveljaviti in za to ljudstvo vzgojiti, zato in samo zato so krščanski socialci krščanski socialci!

Dr. Aleš Ušeničnik.

zavečaj se tega in proč s tvoje hiše s zapeljivimi pohujšljivimi listi. Proč z smetmi in plevami, ki prihajajo z Lawndale. Tudi tak kameleonski list, kakor Saksarjev G. N. ne zasluži, da bi ga pošten Slovenec podpiral. Naročite se pa na list Edinost, ki je pravi katoliški delavski list, ki zagovarja naše prepričanje, se bori za delavske pravice in širi prave nauke med narod. Slovenci spregledajte vendar enkrat in ne podpirajte takih cunj, ki se z vašega prepričanja norca delajo in za vašim hrbtom smejejo, kakor to delajo vsi rdeči listi. O tem bi še kaj več povedal, pa vem, da prostora primanjkuje, zato naj o tem predmetu končam. Pa še kaj prihodnjic.

Pri nas v Chicagi je vse ponavadi, dela se še precej dobro, tako, da jih je malo brez dela. Včasih je bilo mnogo ljudi brez dela, v sedanjem času je pa vse busy. Najbolj pa seveda oča Zafrenik, ker mu list Edinost tolikokrat nosi zaviha.

Že skoraj bi bil pozabil, še je nekaj v Chicagi in to je dramatika, ki je bila že jako razglašena, a je zadnje čase vse nekako tiho postalo na tem polju. Kaj je temu krivo? To je krivo, ker je voditelj dramatik Mr. M. Cvenk zaspal v Gospodu, potem je pa tudi pomoč malo zaostala. A vendar, da pa ne bodo po drugih krajih mislili, da smo čisto za-

spali naj povem, da se pridno pripravljamo pri društvu sv. Alojzija 47. K. S. K. J. za dve krasni in pomenljivi igri: "Užitkarji" in "Mutast Muzikant," ki se bodo igrale dne 23. marca t. l.

Povedati moram, da bodo te dve igri nekaj nenavadnega, kar se še ni videlo na dramatičnem odru naše naselbine. "Užitkarji" to je nova igra, ki ima prekrasen pomen za odrasle in mlade. "Mutast Muzikant" bo pa za smeh in šalo. Vsi, ki jo bodo videli se bodo nasmejali da kaj. Preskrbe si naj dobre moderce in pase, da se jim kaka nesreča ne zgodi, zato je boljše protekcijo prej preskrbeti, ker bi znal kdo počiti od smehu.

Predno končam, vas opozarjam vse Slovence v Chicagi in okolici, da ne boste pozabili dan 23. marca, ker marsikateremu bi bilo žal, če bi ne videl te lepe igre, kakršne še ni bilo v naši naselbini na dramatičnem odru.

Pozdravljam vse naročnike katoliškega tiska in obenem še enkrat apeliram na vse naročnike, da gredo na delo te dni za katoliški tisk z vso silo, da prej ko mogoče dosežemo katoliški dnevnik.

Naročnik Edinosti in član dr. sv. Alojzija, 47, KSKJ.

Najbolj velikodušen človek je tisti, ki se ne sramuje priznati svojih napak.

predalec zaletu. No, pa to ni moj biznes. Posebn na pot so pa njemu in nekemu čekažu- nu kovertice. Veja, tku jima diše, kakor meni tiste pristno kranjske klobase, k m jih je pred par dnevi neki Mr. iz Volkegona poslal, zakar ga Bog poživi še nejmey tavžent let, Pa nkar ne mislite, da sem kakšno poslov Peterčku v Naj jork. Kaj še? K večj, špile b mu še prvošu. Ravnu tku se naj obriše za nje pod nosom, kakor se bo za tistu, kar je v koverticah. Ja seveda, če se bo zbiralo za kakšen "naro- den" ali "sokolsk" dom, al pa še clu kakšen miljonski fond, potem b se še morda na- prav kakšen biznes al pa ko- mišn, tku se pa gre za slaven- ska šula in dvorana, pa ne bo neč. Se zastonj obližujeta.

Urednik: "No, to še ni no- ben dokaz, da se ga prijemlje marazmus ali ostarelost."

Pavle: "Naj počakaja na, saj ni treba bit tku sitn, ka- kor poletn čas podrepna mu- ha. Naj potrpijo, de se zgovo- rim. Najhuš dokaz, da se ga res prjemlje marazmus, je pa ta, de se j zaletu v popir Edi- nosti. Prav namreč, de je pre- trd za gotove stvari. O ti sve- ta nedovžnost, sm reku prec, k sm brav te besede, kakšne se se pa spet znebu. Zdaj še le vem, zakaj je "Gl. Naroda" dnevnik. Zakaj mislijo oni? Zatu, na ja, naj mi oprostijo, da jem povem, zatu, de ima- jo negav/naročnik sprot do- volj popirja za gotove stvari. Sodil je ajston po svoji sku- šni. Ne vem pa, če mu boja ata Seksar kaj iz srca hvalež- ni za to imenitno priznanje.

Nadalje se je pa zadnč hva- lu, kaku brum in pobožn je, da še nikdar ni prov neč, po- zabavlju čez katoliško cerku in njene naprave, ter da ni še nobenm duhovniku na časti lasu skrivu. Prav, de če mu kdo tu dokaže je pripravljen takoj peru odložit. O Peter- ček, kaj bi se skrivu za grm, kakor zajc pred psom. Koli- kokrat smo te že pograbl za tvoja dovga ušesa, k s jeh prveč ven pokazu. Če si res mož beseda, doslej s biv še vedn figa-mož, tedaj kar peru z rok pa pejd pakura dejlat. In paz, de ne boš med pod- ganam, k potaljajočo barko zapuščajo ta zadn.

Vidte, tu so muj dokaz, de se Peterčka rejs prjemle mar- azmus in mu ferštament me- ša. Pa recite da nima prav

Vaš Pavle.

DR. J. V. ŽUPNIK
Zobozdravnik

6131 St. Clair Ave.
CLEVELAND, OHIO.

Urad nad banko v
Knausovi hiši. Sem že
9 let v tej stroki.

Phone:
Randolph 7416
Princeton 2402 R.

Kam bomo šli v nedeljo?

PUSTNA NEDELJA JE

Nekam bo treba iti.

Kam drugam, kakor v šolsko dvorano na 22 uli- ce in Lincoln, kjer bo velika in zanimiva prireditiv v korist nove šole. Zvečer ob šesti uri se bo začela. Naše žene se že pridno sučejo po kuhinjah in pri- pravljajo prav pristne slovenske krofe in "flancote". Tudi potice bode. In še marsikaj. Zato se po nase- llini vsesplošno govori: Na pustno nedeljo bomo šli pa zopet v šolsko dvorano, kjer bo spet enkrat "luš- no".

Vstopnina je samo 50c.

Vstopnice se dobe v župnišču in pri zabavi pri vratih.

K obilni udeležbi vabi

ODBOR.

POIZVEDOVALNI KOTI-ČEK.

Vpr. — Sheboygan, Wis. — Cenjeni g. urednik: — Kaj pomeni, kadar ameriška za- stava visi na sredi droga. Že par dni opazujem in zato sem se namenil Vas vprašati kaj to pomeni. Upam, da boste to- liko dobri, da mi odgovorite kaj to pomeni. J. Z.

Odgovor: Kadar je zvezda- nata ameriška zastava poteg- njena samo na polovico dro- ga, pomeni to znak žalovanja. Prav sedaj vidite to po vseh javnih prostorih kot na pošt- nih uradi, nad vojašnicami in drugimi prostori nad kate- rimi plapola zvezdnata zasta- va, da je potegnjena samo na polovico droga, kar pomeni, da narod žaluje za umrlim predsednikom Woodrow Wil- sonom, ki je pred kratkim um- rli. To žalovanje bo trajalo trideset dni, kakor je to uka- zal predsednik Coolidge v po- sebnem naznanilu na narod ob Wilsonovi smrti.

Vpr. — Carbondale, Ill. — Cenjeno uredništvo: — Prav hvaležen Vam bom, če mi je mogoče zvedeti od vas, kdo je kongresnik za Marion kon- gresni distrikt. Vas pozdravl- jam. Naročnik.

Odgovor: Za Marion, ozi- roma tamkajšni kongresni dis- trikt, pod katerega spada mesto Marion, zastopa v kon- gresu kongresnik Edward E. Dennison. Sedaj se brezdvom- no nahaja v Washingtonu v Beli hiši, kjer je zbran kon- gres. Stvar naslovite kar na njega na njegovo ime, na: 68th Congress, Washington, D. C.

Vpr. — Ali morem jaz kot član zdaj rdeče Narodne Jed- note protestirati pri kaki ob- lasti, proti nesramnemu in nesposobnemu ruvanju proti verskemu prepričanju, ki ga vrši jednotno glasilo. Jaz sem pristopil k Jednoti kot katoli- čan in svoje dolžnosti, ki mi jih nalaga vera tudi izpolnu- jem. Sem pa pri Jednoti že nad deset let in jo težko pu-

V NAJEM

se odda udobno stanovanje s sedmimi sobami. V stanova- nju je električna razsvetljava, kopalna bana in vse dru- ge udobnosti. Stanovanje je v tretjem nadstropju. Vpraša se pri:

Upravi Edinosti,
1849 — West 22nd St.
CHICAGO, ILL.

ODPOMOČ ČLOVEŠKEMU TRPLJENJU.

Bolezen je največje zlo. Še od zgodnjih časov je človek delal zdravlila za odpravo človeškemu trpljenju. Med prvimi praktiki medicine so bili herbalisti, ki so pozna- li zdravilna svojstva rastlin. Zelišča so bila povečini rab- ljena v posušeni formi (an- gleška beseda "drug" prihaja iz nizozemske besede 'droog,' kar pomeni 'suh'). Naravno je bilo, da so se medicinci med primitivnimi narodi za- vili v nekako misterioznost in mnoge prvotne "zdravnike" so častili kot bogove. Bac- hus, kralj asirski in pozneje grški bog, je baje prvi izna- šel zdravlila in vino. Grki so častili Apolona kot boga zdravilstva. Od tedaj so pre- tekla že tisočletja, toda rast- linsko kraljestvo je še vedno naš glavni vir zdravil. Isto da- je vse zmesi pri Trinerjevem zdravilno grenkem vinu, ki je najbolj zanesljivo zdravilo v slučajih želodčnih neredov prtje, glavobol, nervoznost a- kot na primer: slab tek, za- li splošno pobitost. Gospa J. A. Hughes iz Clevelanda, O., nam piše 25. jan. 1924.: "Po- skusila sem eno steklenico Trinerjevega zdravilno gren- kega vina in pronašla sem, da je isto edino, ki mi pomaga in mi stori dobro." Če istega morda nima vaš lekarnar ali trgovec z zdravili, potem pi- šite na Joseph Triner Com- pany. Chicago, Illinois.

stim, ker sem že veliko notri plačal. Povem pa, da se mi pi- sanje našega glasila stadi, da bolj ne more, ko napada vero in duhovnike. Odgovorite mi kaj mi je storiti.

Vaš naročnik.

Odgovor: — Po moji sod- bi, ako ste Vi katoličan, kot trdite, Vi ne spadate med lju- di njih vrste. Voda in ogenj ne moreta nikdar kooperirati da ne bi eden drugega pod- jarmil. Tako brezverci, ki vo- dijo vašo Jednoto ne morejo katoličanov živih, to priča do- sledno skoro vsaka izdaja Va- šega glasila. Za katoličane je najboljše, da so v katoliških društvih pri ljudeh svojega prepričanja.

Lahko pa protestirate. Če se ne motimo imajo v pravi- lih točko, da jamčijo popol- no versko in politično svobo- do vsem članom in članicam. Kako pa oni spoštujejo to to- čko pa dovolj jasno govori njih glasilo, v katerem se ve- dno bruha žveplo in ogenj na vse, ki katoliško misli.

Če bi bil jaz na Vašem me- stu bi protestiral najprvo pri društvu in društvu naj pod- vzame nadaljne korake. Če bi to ne pomagalo bi se ja obrnil na zavarovalniškega komi- sarja v Springfield, Ill. Zada- nja inštanca bi gotovo poma- gala. Zakaj Amerikanci so gentlemani in bi kaj tako na- gnusnega in umazanega, ka- kor se rdečkarji poslužujejo zadnje čase v časopisju proti veri in duhovnikom, katerega članstvo plačuje nikdar dovo- lili samo, ko bi jih kdo opo- zoril na to umazanost. Vse je ležeče na Vas članih, ki to pre- našate in trpite. Če bi bili vi kakih značajni možje bi to že zdavnej zaustavili.

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.
Roiakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV. VARNIŠEV. ŽELEZ
IA. KLJUČANIC IN
STEKLA.

Naiboljše delo, najnižje cen.

Prevzamem barvanje hiš zuna
in znotraj. Uokladam stenski
papir.

Papež Pij X. o katoliškem časopisju:

Dne 5. septembra l. l. je na- govoril isti odposlanec dru- štva Buona Stampa ("Dobri tisk" sledeče: "Za svojo na- logo ste si izbrali, da ustvar- jate in razširjate dober tisk v korist dobri stvari in reči moram, da mi je v veliko to- lažbo, da vidim vsaj nekate- re odposlanec vaše mnogošte- vilne čete. Vaše delo je pač času primerno. Nehote stopi človeku smeh na ustnice, ko se spomni onega starodavne- ga samostanskega brata, ki je v očigled hitrim prepisoval- cem starih rokopisov tako o- malovaževal iznajdbo tiskar- ske obrti, ali ko se domisli Makiavelija, ki ni mogel vr- jeti, da bi smodnik vporablja- li v vojski, ali na Napoleona, kateremu se je zdel onever- jetno, da bi mogli vporablja- vodno paro kot gonilno moč na morju. In vendar sta smod- nik in para prišla do polne ve- ljave, prav tako pa tudi tisk. Če pa človek pomisli na vse zlo, katerega je tekom stoletij povzročil slab tisk, katero zlo se današnje dni nezmerno množi, potem mu postane ob- tej misli tako bridko, da bi ob- upal, posebno še, če ne po- misli, da stoji nasproti slabe- mu tisku nasproti tudi dober tisk, ki sicer razpolaga še ve-

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim naročnikom in vsem prijateljem in dobrotnikom li- sta Edinosti v državi Wiscon- sin naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš potovalni za- stopnik Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen pobirati naroč- nino za list Edinost in Ave Maria. Kakor tudi za knjige, tiskovine in oglase ter vse, ki je v zvezi z našim podjetjem.

Cenjene rojake in rojakinje prosimo, da mu gredo pri tem težavnem delovanju za katoliški tisk na roke in mu pomagajo istega širiti, da se ga zanesa v sle- herno slovensko hišo v vsaki na- selbini. Potreba za katoliški tisk je velika, kar menda ni treba še posebej povdarjati. Zato vsi na delo in pomagajte zastopniku, da list pridobi kar največ novih na- ročnikov.

dno z nezadostnimi, vendar pa tudi z izdatnimi vspehi. Sveti Duh pravi: "Blagor mu kdor se potegne za potrebne- ga in za reveža" — danes pa je na svetu toliko duš, ki so skrajno uboge, uboge na do- brih mislih in čustvih. Zato pa pridite z veseljem na po- moč tem revežem, potrebnim vaše sočutne ljubezni, in iz- birajte umestna sredstva, da izkoreninite slabo in vsadite dobro. Ne gre zato, da podpi- ramo dober tisk samo z de- narnimi prispevki, ne, priti mu moramo tudi osebno na pomoč in ta pomoč bo najiz- datnejša. To pomoč nudite s tem, da dobro časopisje z o- sebnim pomočjo podpirate v vrstah velikih množic. Z zgle- dom namreč moramo kazati, v kaj naj nam služi naše ča- sopisje. Zato bodite vi prvi, ki berete proizvode dobrega tiska, bodisi doma v svoji hi- ši in izven nje, kjerkoli se na- hajate. Vedno naj bo kdo, ki obrne pozornost na dober ča- sopis, na kako misel, na kak verski ali npravi nauk, ki se nahaja v njem. Tako si nabi- rate novih, dvojnih zaslug za dobro časopisje."

ŠIRITE LIST EDINOST

MARY SLUGA
IZUČENA BABICA
1858 — West 22nd Street.

Phone:
Canal 5793

Se priporo-
ča Slovenkam
zlasti Prek-
murskim Slo-
venkam za po-
moč pri poro-
dih.

POŠTENA DEKLE

Slovenka stara 23. let želi do-
biti službo bodisi pri slovenski
družini, ali kje drugje. Zmož-
na tudi angleškega jezika.
Vsa pisma naj se pošiljajo na:

"SLUŽKINJA"

c-o: Uprava Edinosti
1849 — West 22nd St.
CHICAGO, ILL.

Velika februarska razprodaja!

V FOREST CITY, PA.

PRILIKA SE NUDI VSEM, DA SI PRIHRANIJO DENAR PRI RAZNEMU HIŠNEMU BLAGU IN POTRTEBŠČINAH, AKO SE ISTE NABAVIJO SE-DAJ PRI TEJ RAZPRODAJI. BLAGO JE VSE NOVO IN PRVOVRSTNO IN IZDELANO PO NAJNOVEJŠEM NAČINU, KI SE GA RABI V KUHI- NJI PRI KUHANJU. MED TEMI JE MNOGO TACIH PREDMETOV, KI SO JAKO PRAKTIČNI IN KI PRIHRANIJO MNOGO ČASA IN DELA GO-SPODINJAM V KUHNJI. POSEBNE ZNIŽANE CENE SE PRICNO V PONEDELJEK, FEBRUARJA 25. IN BODO V VELJAVI DO 1. MARCA 1924.

Tu vam navajamo nekaj predmetov, ki so vredni da jim posvetite svojo pozornost.

"WASHTUBS" Vredni po \$1.25. Sg. size, jih 88C dobite sedaj za	"COAL PAILS" vredni po 60c. jih dobite sedaj 39C po
"CLOTHESBASKETS" vredni po \$1.25. Sedaj jih 98C dobite za	"100-FLOUR BINS" vredne najmanj po \$2.00 jih \$1.65 dobite sedaj po
"COPPER WASHBOILERS" vredni po \$4.50 sedaj jih do- \$3.89 bite za samo	"WASHBOARDS" za pranje vredne 50c. jih do- 35C bite sedaj za

TO JE SAMO PAR PREDMETOV IZMED STOTERIH, KI JIH BO-
MO IMELI TA TEDEN PO ZNIŽANI CENI NAPRODAJ. VI MORATE
PRITI TE DNI V NAŠO TRGOVINO IN SE JIH OGLEDJE.

NE POZABITE, DA RAZPRODAJA TRAJA SAMO OD 25. FE-
BRUARJA DO 1. MARCA. ZATO POŽURITE SE!

BENJ. EICHHOLZER

TRGOVINA RAZNEGA POHIŠTVA IN BLAGA

527 MAIN STREET,

FOREST CITY, PA.

Sledovi medvedjih kremljev.

Prevel P. Blanko Kavčič, O. F. M.

"Kaj imamo poganskega Indijanca s seboj?" vpraša Joliet Petra, ko sta skupaj zlagala šotore.

"Indijanca?" ponovi Peter.

"Da, Indijanca in sicer poganskega Indijanca," ponovi Joliet, "ali ne vidite teh znamenj na tleh?"

"Pri svetih angeljih!" zakliče Peter. Potem pa stopi bliže k Jolietu in nadaljuje šepetaje: "To je hudičevo delo, ali izvršeno je po njegovem pomagaču, po Dorvalu."

Peter obmolne in pazljivo ogleduje znamenja. Ni bilo nobene dvojbe; nekdo je okoli šotorov napravil krog z medvedjimi kremlji in je od časa do časa obstal, da je ostre kremlje potisnil v tla. Zopet je prišel Peter k Jolietu: "Dorval je tisti," šepetal je pomenljivo. "Jaz sam sem ga videl iti zadnjo noč okoli šotorov in sem se čudil, kaj tam dela. On je tudi tisti, ki je prinesel gosli s seboj, gotovo je tudi on tisti, ki je prinesel svoje čarovnije in z njimi hudiča. Saj je bil dosti dolgo med Indijanci, potem ni čudo, ako se je nalezal tudi njih hudičeve čarovnije in neumnosti. Prinesel je s seboj več kakor gosli, prinesel je samega hudiča. Joliet se je sicer nasmehnil na tihem Petrovi maščevanjaželjnosti, vendar je pa sklenil priti stvari do dna.

IX.

Nočno taborišče se je nahajalo nekoliko oddaljeno od jezera, kjer so ostali potniki pričakovali njun prihod. Nihče od njih ni mogel slišati Petrovih besedi. Pohabljenec se je na tihem veselil, da se je maščeval nad Dornvalom, ker je vtihotapil gosli in ga tako sramotno ponižal.

"Prepuščajte celo stvar meni," pravi Joliet. "Pojdite sedaj v svoj čoln in odveslajte s patrom in Pavlom dalje, med tem bom pa z Dornvalom spregovoril par resnih besedi in ga poučil, da na svojem potovanju ne rabim nobenih čarodejcev."

Moža sta odnesla lahka šotora na obrežje in ju zložila v večji čoln. Peter je takoj odplul s p. Marquitem in Pavlom. Joliet se je obotavljal, dokler se ni manjši čoln že precej oddaljil. "Monsieur Štefan Dornval, 'začne naposled,' to je še le drugi dan našega potovanja, a že imam vzrok, da obžalujem, ker sem vas sprejel med potovalne tovariše te ekspedicije."

"Ali vas smem prositi za pojasnilo teh besedi?"

"Mi nismo začeli te težavne in nevarne poti zaradi zabave, ali lova, ampak nas vodi svet smoter," nadaljuje Joliet brez ozira na njegov ugovor. "Podvzeli smo to potovanje v imenu krščanskega kralja in z namenom spreobrniti poganske narode."

"Monsieur, jaz sem z vami istih misli!"

"Zaradi tega ne smemo trpeti ničesar, kar bi bilo skupnega s poganskimi navadami. Mi zaupamo na varstvo božje in ne na oni hudobnih duhov."

"Monsieur, vaše besede so mi uganka. Vse, kar ste rekli je resnica, le tega ne morem umeti, zakaj ste rekli, da obžalujete, da ste me vzeli za člana ekspedicije."

"Ker bo vaše brezbožno početje prineslo ekspediciji namesto blagoslova — prekletstvo."

"V resnici ne razumem vas."

"Vi me nočete razumeti!"

"Vsekako me hočete obdolžiti nekake izdaje, ali ne-

kaj podobnega, a jaz vas v resnici ne razumem. Prosim lepo, izrazite se jasno in povejte, česa me obdolžujete."

"Čemu? Vaša lastna vest, če jo imate še kaj, vam mora to povedati."

"Protestiram proti takim obdolžitvam!"

"In jaz protestiram proti vašemu obnašanju. Še ni prepozno; prosti ste, lahko nas zapustite in se vrnete na misijonsko postajo."

"Monsieur Joliet!" zakliče Dorval precej razburjeno, "Vi sami ste me sprejeli za člana ekspedicije in to nameravam tudi ostati. Ako sem se kaj pregrešil, sprejemam rad ukor; sicer pa naj bo vaša obtožba kakoršnakoli hoče, jaz imam mirno vest, zato ne grem nazaj."

"Mi smo trije proti enemu," odgovori vodja mrzlo, "in ako hočete, da pride do sile, bo vaš odpor brez koristi. Vendar, da se ne boste mogli pozneje pritoževati, da smo vam storili krivico, hočem vam povedati, zakaj mi vaše obnašanje ne dopade. Mogel bi vas enostavno spomniti, da čarovnije in čarovni krog, katerega ste preteklo noč napravili okoli našega šotorišča z medvedjimi kremlji pač odgovarjajo prepričanju kakega poganskega Hurona, ne pa kristjana."

"Ste me li videli, da sem delal krog?"

"Ne!"

"Ali me je kdorkoli drugi videl kaj takega delati?"

"Peter vas je videl!"

"Ta norec?! Res je sicer, da sem šel okoli šotorov, pa samo zato, da sem pritrtil vrvi, nisem pa delal nikakih krogov. Saj nimam niti medvedjih kremljev, da bi mogel z njimi kaj takega storiti."

Joliet se zamisli. "Pridite," pravi čez kratko, "oglejmo si ta znamenja od blizu."

"Morda sta oba govorila tje v en dan in ni sploh nobenega kroga," pravi Latoupine, ki je le nerad poslušal to prerakanje.

"Le potrpi," pravi med potjo Moussart, "s sladkimi glasovi godbe bom zopet napravil mir in edinstvo," a ni vedel, da so ravno njegove gosli vzrok te obdolžitve.

"O teh znamenjih ni nobene dvojbe," potrdi Lataupine, ko obstane in pregleda krog, ter kazaje na vtise kremljev nadaljuje: "Ta krog je naredil nekdo, ki je živel med poganskimi Huroni, ali pa natančno pozna njihove navade. Dvojni krog je tu in vtisi kremljev stoje v natančni razdalji eden od drugega."

LOUIS STRITAR

2018 WEST 21st PLACE
Prevaža pohištva — premog
— les — in vse kar spada v
prevažalno obrt. Pokličite
ga po telefonu!

Phone Roosevelt: 8221

NAZNANILO!

Rojakom Slovencem naznanjam, da sem prišel na svojo roko mizarstvo in tesarsko obrt. Sprejemam nova, kakor tudi dela za popravilo. Barvam hiše znotraj in odzunaj. Varnišam in vsa druga dela spadajoča v to obrt.

Rojakom se priporočam v naklonjenost!

FRANK MARLEY

2300 — So. Hoyne Ave.
CHICAGO, ILL.
Phone: Canal 2115.

IŠČEM SVOJEGA STRICA.

Franka Krelb doma iz Velike Pristave na Dolenjskem. Nahaja se nekje v Chicagi, ali državi Illinois. Če kdo ve za njegov naslov naj mi naznani zakar mu bom zelo hvaležna. Če bo pa sam čital ta list se naj pa sam javi na naslov: Marija Špilar, rojena Urbančič, 15620 — Saranac Rd. Cleveland, Ohio.

(2—26—27.)

MIZARJI.

Išče se en par slovenskih mizarjev za prevzeti mizarško obrt (Carpenter shop) Dolgoletne izkušnje in dobičkanosno podjetje v središču Chicage, pod zelo ugodnimi pogoji, izvanredna priljubljenost za dobro bodočnost. Ponudbe naslovite pod

"Carpenter shop"
na upravnishvo tega lista.

AKO STE TUDI VI

med onimi rojaki, ki so namenjeni v stari kraj na pomlad, je v Vašo korist, da pišete naši tvrdki za pojasnila in ji poverite vse tozadevne posle. To bo za Vas pomenilo najboljšo postrežbo, zaradi katere je naša tvrdka splošno znana in priporočana! Imejte to na umu!

RAVNO TAKO JE V VAŠO KORIST, ako nam poverite vse posle, ki so v zvezi z dobavo Vaših sorodnikov in prijateljev iz starega kraja. Naša tvrdka Vam bo izdelala potrebne izjave (affidavite), poslala karto, nudila pomoč ob prihodu v New York itd., kakor je to storila že za številne druge rojake, od katerih so se mnogi javno zahvalili za točno postrežbo!

::: Pošiljanje denarja. :::

Naša banka ima svoje lastne zveze z pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljatve so dostavljene prejemniku na dom ali zadnjo pošto brez vsakega odbitka. Naše cene so vedno med najnižjimi.

Vse pošiljatve se nakažejo po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

Denar pošiljamo ali po pošti, ali potom brzojavnega pisma, ali pa direktnem brzojavu.

Mi pošiljamo dolarje v Jugoslavijo in druge dežele po pošti in brzojavno.

Za obilna naročila se Vam priporoča

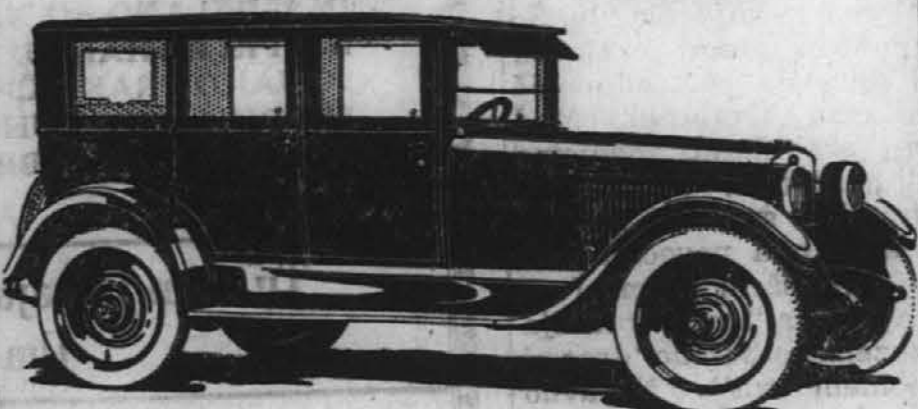
SLOVENSKA BANKA

Zakrajsek & Cesark

70 — 9th AVE.,

NEW YORK, N. Y.

SPOMLAD JE TUKAJ!

Lepi "COLUMBIA SIX" pa tudi!

SLOVENCEM V CHICAGI IN OKOLICI!

Naznanjamo, da smo otvorili prvovrstno trgovino z avtomobili. Predvsem vam povemo, da prodajamo najboljše avtomobile, ki jih je mogoče kupiti za denar. Ti so "COLUMBIA SIX" avtomobili.

Prodajamo tudi že rabljene avtomobile najnovjših modelov vsake vrste, za katere damo isto jamstvo kot popolnoma nove.

Mi umivamo, čistimo, poliramo avtomobile po najnižjih cenah. Naša garaža je odprta noč in dan!

Naša prvovrstna popravilovalnica avtomobilov je vam na razpolago vsaki čas. Imejte nas v svojem spominu!

Kot Slovenec se vsem najlepše priporočam za vse slučaje.

CICERO AUTO LAUNDRY & SALES

STEVE CIGAN & CO.

5335—37 WEST 25th STREET, CICERO, ILL.
Phone: Cicero 8284

Rojakom izven Chicage, ki želijo naročiti kaj po pošti dostavljamo točno in hitro vsako vrstne avtomobilске izdelke.

IZ JUGOSLAVIJE.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

in kurjač sta zelo poškodovana.

Konj in kobila,
stara 7 in 4 leta, vredna 25.000 Din. sta bila ukradena iz hleva pos. Pavla Madžeriča v Ručemselu pri Vel. Gorici.

V perovem
pri Kamniku je bilo vlomljeno pri posestnici Mariji Smrečnik. Tat je odnesel par čevljev, 24 žepnih robcev in pa okrog 3000 Din. gotovine.

Pobegnil je
iz blaznice na Studencu 30-letni umobolni V. Krušič.

Razne nesreče.

Pri podružnici stavbnega podjetja ing. Kasala v Mariboru si je pri stavbi tovarne "Zlatorog" zmečkal delavec Kmet Jakob desno roko. — V tovarni strojev in livarni železa Jožef Pfeiferja ml. v Hočah pri Mariboru se je vajenec Trnjak Konrad z raztopljenim svincem opeknel po obrazu. — V tovarni mesnih izdelkov Herman Woegerer v Mariboru se je prodajalec Zeliška Rudolf z nožem močno urezal na levi roki. — Zupan Fr. je na potu v predilnico in tkalnico v Trzinu padel na ledenih tleh in se močno poškodoval. — V tovarni barv in kemičnih izdelkov Ivan Bahovec in Komp v Kamniku je delavec Grošelj Matevž padel z lestve in se močno poškodoval. — Štern Jožef, vajenec pri kovaču Lahu Matiji v Strahovici pri Kamniku si je pri vrtnem stroju zmečkal prste na desni roki. — Pri stavbeniku Ivanu Seršenu iz Domžal je pri zgradbi tovarne platnenih izdelkov v Jaršah padel zidarju košček cementa v levo oko in mu nevarno poškodovalo roženico. — V tovarni usnja Franc Woschnagg in sinovi v Šoštanju je delavec

Pajer Vincenc prišel z desno nogo med tovarniški železniški tir in si jo je pri padcu izvil. — Pri gradbi železnice v Ljutomeru je delavec Černova Ivana zadel vagon v desno nogo in mu jo zmečkal, oddan je bil v bolnico v Ptuj. — Pri gradbenem vodstvu stavbne tvrdke "Slograd" v Kranju je delavec Hafner Leopold padel z odra in si izvil desno nogo v sklepu in zabil poškodbe v hrbtu in ledjih. — Pungershek Štefan, mazarjski vajenec pri Kinclu Hermanu v Št. Jurju ob južni železnici se je pri klanju živine močno vsekala na desno roko. — Pri prvi jugoslovanski lesni industriji v Celju si je drvar Kurzman Alojzij pri spravljaju hlobov izvil desno nogo. Oddan je bil v bolnico v Celju. — V tovarni "Titan" v Kamniku je vajenec Potočkarju Avgustu odletel drobec železna v desno oko in mu ranil roženico. — Pri "Dravi" lesni industriji v Mariboru je mizarju Jakob Polaku razletela jermenica in mu odletela v trebuh. Zabil je težke notranje poškodbe. Oddan je bil v bolnico.

Častihlepni ljudje so najbolj užaljeni, kadar morajo svojo čast odkladati.

Samo vdrgnite
Če trpite vsled hudega napada nevralgije, lumbaga, bolečin v sklepih in mišicah, kakšno pomoč zadobite, če se močno vdrgnete s

PAIN-EXPELLER

Reg. U. S. Pat. Off.
Čutili boste, kako se širi toplota s svojo pomirjajočo udobnostjo po bolečih delih.
Pain Expeller bo pomagal vam kot je pomagal brezštevilnim tisočim mnogim letu. Imejte ga vedno steklenico pri rokah. 35 in 70c. steklenica v lekarnah.
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

LEPA RAZSVETLJAVNA

NAREDI dom prijazen, udoben in človek se počuti srečnega v njem. — Zato ne imejte hiše, ampak imejte dom!

Električna razsvetljava je mala stvar, ki povzroča ljudem blaginjo, zadovoljstvo in kjer stite dve — tam je sreča doma! Napeljte v svoja stanovanja električno razsvetlavo. Vprašajte nas za cene! Prodajamo tudi vsake vrste "electrical fixtures". Kadar potrebujete kaj za elektriko privedite v našo trgovino.

FIDELITY ELECTRIC CO.

FRANK SCHONTA, lastnik.

2049 West 22nd Street, Chicago, Ill.
Pošiljamo blago tudi izven Chicage. Pišite po naš cenik.

VABILO

DRUŽBE SV. MOHORJA ZA L. 1925.

Družba sv. Mohorja izda za l. 1925 sledeče knjige: 1.) Koledar za l. 1925. 2.) Življenje svetnikov 5. zvezek. 3.) Slovenskih večernic 77. zvezek. 4.) Travnishvo ali kako drugo koristno knjigo. — Udnina za to štiri knjige znaša en dolar. Kdor želi imeti še lepo vezan molitvenik: Trije temeljni nauki, doplača 45 centov. Čas za zglašenje je do sredi marca, a se bodo udje s posebnim dovoljenjem v družbe sprejemali do konca marca. Imena teh pri-glašencev pridejo tudi v družbin koledar.

Zglasite se takoj pri zastopniku Dr. sv. Mohorja v Ameriki:

Rev. J. M. TRUNK, P. O. BERWICK, NORTH DAK.

Za Chicago sprejema udje tudi naše upravnishvo.

V našem upravnishvu je tudi še nekaj iztisov družbenih knjig za letošnje leto (l. 1924.). Cena je z vezanim molitvenikom vred \$1.39.

Za denar oziroma za knjigo jamči družbin zastopnik osebno. Knjige se bodo razpošiljale koncem leta. Ako bi prišlo kaj vmes, se vsakemu vrne denar. Kdor podpira Dr. sv. Mohorja, podpira tudi koroške Slovence.